

VERSLAG

Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : 30 maart 2006
Tijd : 9.30 – 11.30 uur
Plaats : Vergadercentrum Hoog Brabant/ Utrecht
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_N_06_15874

Aanwezig:	werkt bij:	afgevaardigd door/rol:
Drs. R.W. Brandt		Voorzitter
Prof. Dr. J.G.A. Bazelmans	ROB	Rijk
J. Fix	Gemeente Houten	VNG
Drs. T. Hazenberg	Hazenberg Archeologie Leiden B.V.	VOiA
Dr. M. Meffert	Provincie Noord-Brabant	Provincies / IWC
Drs. N. Mulder	Hendrik Brunsting Stichting ACVU	VOiA
Drs. J.A.M. Oude Rengerink	Ingenieursbureau Oranjewoud	NVvA
Prof. Dr. W.J.H. Willems	Erfgoedinspectie	Rijk
J. Zeiler	ArcheoBone	VOiA
T. Smit	Bouwfonds MAB	NEPROM
Drs. N. Arts	Gemeente Eindhoven	Gemeenten / CGA
Mr. drs. W. de Koning	SIKB	Programmadirecteur
Drs. E.W. Wieringa	SIKB	Programmasecretaris
Gasten		
Philip Verhagen (Agendapunt 3)	VU Amsterdam	
Marten Verbruggen (Agendapunt 3)	RAAP Archeologisch Adviesbureau	Adviseur
Adrie Tol (Agendapunt 3)	RAAP Archeologisch Adviesbureau	Adviseur
Eric Jacobs (Agendapunt 4)	Jacobs & Burnier	
Afwezig		
Dr. E. F. Gehasse	RWS/DWW	RWS
M.W. Löhrer	RPS Certificatie	VOC
Prof. N.G.A.M. Roymans	VU Amsterdam	Archon
Notulist		
C.C. Pieters	SIKB	notulist

Actie Nr.
door

1 Opening en toelichting op de agenda

Esther Wieringa opent de vergadering, Roel Brandt is wat vertraagd. De gasten worden welkom geheten. In het bijzonder Tjakko Smit, hij is voor het eerst aanwezig, opvolger Frans van den Berg, hij wordt betrokken bij andere projecten binnen SIKB.

Er is een ingekomen stuk van de ROB, dit stuk zal als agendapunt worden toegevoegd tussen punt 4 en 5.

Drs. Tom Hazenberg vindt het agendapunt certificering te kort , dit zou langer moeten zijn dit omdat er veel over gesproken moet worden en hij het nu op dit moment het belangrijkste vindt.

2 Verslag 6 februari 2006

Opmerkingen

Blz 6

Geen bezwaar om dhr. Hazenberg names de VOiA te laten zitten in het CCvD. Agendapunt voor volgende CCvD lidmaatschappen leden CCvD en rooster van aftreden.

Besloten wordt om het lidmaatschap van dhr. Hazenberg (namens VOiA) te verlengen.

Blz 3

Alle actiepunten zijn aangepast en doorgevoerd.

Blz 4

Actie is gecommuniceerd.

Blz 5

Actie staat op de agenda.
MJP zit bij de stukken van vandaag.

Blz 6

Actie blijft op dit moment staan zal later in de vergadering naar voren komen.

Kostencertificering er moeten nog goede voorbeelden en doorberekingen komen voor dat het gedaan gaat worden, dit gaat gebeuren bij Bureau Becker & van de Graaf, project wordt geaudit als test of dit in de praktijk wordt.

3 Toelichting Leidraad prospectief booronderzoek (bijlage)

Marten Verbruggen neemt het woord.

KNA zegt van alles over prospectief onderzoek, de toetsing ervan is in het verleden bij RAAP een helse klus geweest.

Er missen onderzoeksintensiteiten, wordt een apart stuk 'Best Practices'.

De tijd is eigenlijk te kort, Reacties later apart bij Adrie Tol.

Er wordt een toelichting gegeven aan de hand van een voorbeeld:

Goed is beter

- Probleem
- Oplossing

Probleem: Plangebied van 1 km²

1. proefsleuven € 937.500,-
2. 6 boringen per hectare € 17.500,-
3. oppervlakte kartering € 1000

Belangrijk is voorkennis, als die er niet is welke methode wordt er dan gekozen?
Los van de kosten wordt de eerste gekozen

Er kan van tevoren niet bepaald worden wat de beste methode is.

Elke verwachting van te voren in essentie is een hypothese, omdat je verwachting imperfect is.

Het is een onoplosbaar probleem.

Willem Willems merkt op dat je niet kan beweren dat een oppervlakte kartering een juiste methode is.

1. Maak gebruik van bestaande kennis.
  - Stel een archeologische verwachting op, probleem hiervan is dat het nooit perfect is, het zal er mee gedaan moeten worden, stel prospectiekenmerken op.
2. Kiezen tussen de 3 onderzoeksmethode, op basis van imperfecte verwachting.
3. *Stel standaarden op waarmee het werk gedaan wordt, bijvoorbeeld gebruik van de boordiameter op blz 30 – 32 van het onderzoek.*
4. *Kies de intensiteit*

Paragraaf 4 de standaardboormethode is belangrijk.

Vragen:

Walter de Koning vraagt over blz 27 de statistische boringen; welk basisbestand is gebruikt en hoe groot is dat?

Antw: dit is een puur rekenkundige tabel, archeologisch inhoudelijk 2 delen, richtlijn opgezet paragraaf 3.3 hoe je tot een betrouwbare boormethode komt.

Voor heel vindplaatsen zijn de prospectie kenmerken niet bekend.

Nicole Mulder; met het onderzoek wat de laatste jaren is gedaan zit je nooit op de 100 % , vanuit second best naar rapport is dit een winstpunt wanneer je die methode kiest. Dit is een houvast die je kunt veilig stellen. Nicole Mulder merkt op dat dit ook zou moeten komen voor andere methodes?

Jos Bazelmans vindt dat er een belangrijke stap is genomen met deze leidraad, dit mag niet fout gaan. Heel belangrijk document. Het probleem zou wel oplosbaar kunnen zijn. Er kunnen andere factoren worden gewogen in je uiteindelijke keuze. Note 1 op blz 5; kennis m.b.t. complextype ligt achter bij wat we willen, is dit bij toetsing aan kennis van mensen in het veld het optimaal mogelijke? Hij is nog iets te weinig gedifferentieerd.

Antw Adrie Tol: als je gaat differentiëren blijft er 1 vindplaats en 1 deskundige over die daar een idee over heeft. Deze algemene standaard is een groeimodel, er wordt slecht gedocumenteerd de hoop is dat het door deze leidraad anders wordt.

Esther Wieringa; Reacties op de leidraad worden de komende tijd verzameld en geëvalueerd, dit zal dan up to date gehouden worden.

Willem Willems; er is behoefte aan een helder en duidelijk systeem dat geen ruimte laat om daar toch weer onder uit te komen, dus een systeem dat zo precies mogelijk geeft in welk deel van Nederland je welke methode moet gebruiken niet alleen boren (tabel blz. 30) er moet helder zijn wat er volgens de KNA zou moeten gebeuren, het moet toch mogelijk zijn om er van af te wijken maar wel in een PVE te motiveren.

Esther Wieringa: methode in de KNA op te nemen en te verwijzen naar de leidraad. Onder het CvAK zijn er leidraden vastgesteld, als document. Onderdeel van de KNA, ingaan op de inhoud.

Walter de Koning zegt als het een leidraad is dan is het een vrijwillig te gebruiken stuk, als het verplicht moet worden, moet het worden opgenomen in de KNA.

Jos Bazelmans is het met Tjakko Smit eens dat het een vooruitgang is maar wij verkeren in een slechte marktsituatie, hierdoor staat deze vorm van onderzoek onder druk, omdat het ontbreekt aan regelgevingen zitten we in een vervelende situatie. Er moet gediscussieerd worden met de opstellers, verwachtingsmodel en dan dit in werking, maar zeg ook iets over wat in bepaalde landschappen noodzakelijk is. dit zou een uitdaging zijn.

Walter de Koning; hele stuk gerekend met 80% maar in hfst 4 wordt gerekend met 75%, waarom?

Het is een fout in het stuk het moet 75 % zijn.

Overige vragen en commentaar kunnen naar Adrie Tol gestuurd worden a.tol@raap.nl

Besloten wordt het als leidraad te publiceren en dat er later nog gediscussieerd wordt over deze en andere leidraden op een ander moment.

SIKB

Esther Wieringa zorgt voor terugkoppeling KNA-commissie opdat essentie van de leidraad wel in de KNA 3.0 opgenomen wordt.

4 Definitiestudie KNA en Stedelijke Archeologie

Eric Jacobs;

Definitiestudie gevoerd op basis van KNA 3.0.

Wat is de problematiek?

Samengestelde groep gemeenten en bedrijven:

Zutphen – Utrecht – Amersfoort

Ook vertegenwoordigers van bedrijven Synthebra/ Bekker & v/d Graaf/ ADC

Uitkomst: Geen problemen met het toepassen van de KNA in stedelijke contexten

Gemeentelijke archeologische dienst fungeert meer als een archivaris en verricht daardoor veel kleinschalig onderzoek gesubsidieerd door de gemeente.

Er wordt voorgesteld om een algemeen PvE voor de totale stad zou kunnen gelden.

KNA stelt geen inhoudelijke eisen aan onderzoek. Waar sprake is van complexe structuren. Er wordt gesuggereerd dat dit in een leidraad zou moeten komen. Hierin is wel ruimte voor inhoud.

Discussie;

Willem Willems; er zitten wat merkwaardigheden in, het geeft een verkeerde start.

Pag 2 onjuistheden, gemeente zijn wel verplicht de KNA-normen te hanteren.

Het is een goed idee om te zeggen dat je kunt werken voor al dat kleine werk met een standaard PvE dat voor die stad geldt (de historische binnenstad), geen bebouwde kom het moet opgesteld worden voor de historische binnenstad.

Brandt; op basis waarvan kan dit juridisch worden aangepakt?

SIKB

Moet beperkt worden tot de historische binnenstad er zou dan een regel in de KNA moeten worden opgenomen.

Jos Bazelmans; Definitiestudie gedragen door het CGA, staat het hele CGA er achter? Heeft dit de steun van de gehele CGA?

Nico Arts; het wordt gedragen door de CGA maar er zijn altijd wel archeologen dit hier op of aanmerkingen op hebben.

Het stuk moet nog formeel worden vastgesteld, de leden van de werkgroep hebben goedkeuring gegeven.

Walter de Koning; er wordt gesproken over een algemeen PvE, is het echt bedoeld als een PvE voor alle binnensteden van Nederland?

Nee. dit wordt bepaald per stad (per historische binnenstad).

Het moet voor iedereen gelden, er moet geen onderscheid gemaakt worden tussen partijen.

Besloten wordt dat die grens bij de historische binnenstad moet blijven liggen, en er een manier moet worden gevonden om dit in een PvE in de KNA op te nemen, geen apart hoofdstuk maar een leeswijzer enkel pagina's.

Gezien de tijd wordt gekeken naar de urgentie van de andere onderwerpen.

Aangenomen agendapunt brief ROB wordt uitgesteld naar de volgende vergadering.

5 Ontwikkelingen certificering/vergunningverlening OCenW.

Walter de Koning; terugkoppeling van gevoerd overleg met DCE, hieruit is naar voren gekomen dat het niet gewenst is de stap te zetten naar verplichte certificering.

Het is ongewenst om inhoudelijke archeologische eisen te stellen buiten de KNA om. Er moet geen a en b kwaliteit komen, er moet 1 helder document zijn waar naar wordt verwezen en dat door alle partijen gedragen wordt.

Er zal een concept toelage van de AMVB worden neergelegd bij het volgende SNA regie-overleg.

De consequentie hiervan is dat op het moment dat er geen sprake is van verplichting van de norm dan zal je het toezicht op een andere manier moeten organiseren. Gevolg daarvan dat toezicht niet zal afwijken van de huidige situatie. De norm zal weinig consequenties hebben als OC&W de KNA niet expliciet noemt.

Met betrekking tot certificering:

Gemeente zullen over een aantal jaren die stap wel zetten maar nu nog niet. Het zal veel minder zijn en langzamer gaan.

Willem Willems: er wordt geconstateerd dat de move die is gemaakt dat dat nu een andere wending neemt, deze wending is in strijd met kabinetsbeleid. Het is nog geen gelopen race omdat de afd WJZ een bepaalde visie heeft en de beleidsdirectie daarop aansluit betekent niet dat het besluit afwendbaar is. Als er geen certificering is zal er namens de overheid getoetst moeten worden op dezelfde manier als bij certificering of de bedrijven dit mogen doen. Dit zal een vorm van audit vergen.

Waarom wil het ministerie het niet? Het gaat om sec juridische argumenten, verzet gebaseerd op dat je vergunning een beslissing is van een andere partij en je hierdoor een overheidspartij daarmee belasten.

SIKB

Tom Hazenberg stelt voor om vanuit het CCvD een brief te schrijven naar DCE, in reactie op de beslissing van de staatssecretaris.

Ministerie heeft een ommezwaai gemaakt.

Heeft de koerswijziging van het ministerie met geld te maken?

Het kost de staatssecretaris sowieso geld, als het hier omgaat dan zal het voor de Voia een aantrekkelijk alternatief zijn (geen kostencertificering).

De inspectie stelt vast waar aan ze toetst, het CCvD is niet degene die dat vaststelt.

De rol van het CCvD in het beheer van de KNA blijft ongewijzigd.

Er zijn 2 acties die ondernomen kunnen worden.

1ste doelstelling: we moeten terug naar het certificeren.

2de doelstelling: fatsoenlijk systeem met serieus toezicht i.p.v. het certificeren.

Martin Meffert vindt dat het niet ver genoeg gaat, maar ze het wel steunen.

Besloten wordt om een brief te sturen naar DCE met en kopie naar alle kamerleden te sturen en de positie van de CGA daarin te vermelden. Borging van kwaliteit, er wordt een concept gemaakt en rond gestuurd. (Esther en Roel)

Overige agendapunten worden tijdens een volgende CCvD vergadering besproken

- 6 Uitgesteld naar volgende CCvD vergadering
- 7 Uitgesteld naar volgende CCvD vergadering
- 8 Uitgesteld naar volgende CCvD vergadering

